

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ว่าด้วยการคัดเลือกกำนัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกกำนัน พ.ศ. ๒๕๒๔ มี
บทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุง
ระเบียบดังกล่าวให้สอดคล้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๐ และ
มาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มี
บทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับ
มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัย
อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้
ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการคัดเลือกกำนัน

พ.ศ. ๒๕๕๑”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกกำนัน พ.ศ. ๒๕๒๔

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้ว ซึ่งขัดหรือแย้งกับ

ระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ที่คัดเลือกกำนัน” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการคัดเลือกกำนัน

“ผู้มีสิทธิลงคะแนน” หมายความว่า ผู้ใหญ่บ้านในตำบลที่มีการคัดเลือกกำนันซึ่ง

ได้มาประชุม เพื่อคัดเลือกกำนัน และอยู่ในที่ประชุมนั้นขณะถึงเวลาลงคะแนน ณ ที่คัดเลือกนั้น”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๕ การปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบนี้ นายอำเภออาจมอบหมายให้

ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่แทนได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๖ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจ

ตีความวินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

แบบพิมพ์ รูปแบบ และลักษณะของบัตรเลือกให้เป็นไปตามแบบทำระเบียบน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนพิเศษ ๖๙ ง/หน้า ๓๐/๖ เมษายน ๒๕๕๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๑
บททั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๗ เมื่อตำแหน่งกำนันว่างลงให้คัดเลือกกำนันขึ้นใหม่ภายในกำหนดเวลาที่
สิบห้าวันนับแต่วันที่นายอำเภอได้ทราบการว่างนั้น

หากมีความจำเป็นไม่อาจจัดให้มีการคัดเลือกกำนันได้ภายในกำหนดเวลาที่สิบห้า
วันให้นายอำเภอรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดขอขยายเวลาออกไปได้เท่าที่จำเป็น

ข้อ ๘ การคัดเลือกกำนัน ต้องเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๑) นับแต่วันที่นายอำเภอประกาศให้มีการคัดเลือกกำนันจนถึงวันคัดเลือก
ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้ผู้ใหญ่บ้านคนใด เสนอชื่อหรืองดเว้นการ
เสนอชื่อหรือการลงคะแนนให้แก่ผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่งคนใดเพื่อรับการคัดเลือกเป็นกำนัน หรือมิให้
ได้รับการคัดเลือกเป็นกำนัน ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

ก. จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สิน
หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินให้แก่ผู้ใด

ข. ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้ เงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมแก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด มัสยิด สุเหร่า ศาลเจ้า โรงเจ โบสถ์
คริสต์ โบสถ์พราหมณ์ สำนักปฏิบัติธรรม สถาบันการศึกษา สถานสงเคราะห์ สหกรณ์ กองทุน
สงเคราะห์ ชุมชน ชมรม สโมสร กลุ่ม องค์กร หรือสถาบันอื่นใดตามที่คณะกรรมการเลือกตั้งตาม
กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิก
วุฒิสภากำหนด

ค. จัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ รวมทั้งการแสดง และการละเล่น
อื่น ๆ

ง. เลี้ยงหรือรับจะจัดเลี้ยงผู้ใด รวมถึงการจัดเลี้ยงหรือรับจะจัดเลี้ยง การ
ประชุม อบรม สัมมนา ทักษะศึกษา หรือดูงาน เป็นต้น

จ. หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ ใช้อิทธิพลคุกคาม ใส่ร้ายด้วยความเท็จ หรือจูง
ใจผู้ใดให้เข้าใจผิดในคະแนนนิยมของผู้ใหญ่บ้านรายอื่น

(๒) ในวันคัดเลือก ห้ามมิให้ผู้ใดทำการโฆษณาหาเสียง โดยวิธีการใดๆ ไม่ว่าจะ
เป็นการได้เปรียบหรือเสียเปรียบแก่ผู้ใหญ่บ้านคนใดจนสิ้นสุดการคัดเลือก

(๓) นับแต่วันที่นายอำเภอประกาศให้มีการคัดเลือกกำนันจนถึงสิ้นสุดการคัดเลือก
ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการคัดเลือก วางตัวเป็นกลางโดยเคร่งครัด ห้ามมิให้การกระทำใด ๆ
อันเป็นการช่วยเหลือหรือสนับสนุนผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่งคนใด

(๔) นับแต่วันที่นายอำเภอประกาศให้มีการคัดเลือกกำนันจนถึงสิ้นสุดการ
ลงคะแนน ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายกระทำการใด ๆ
เพื่อให้เกิดการได้เปรียบหรือเสียเปรียบแก่ผู้สมัครคนใด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา การกระทำที่ฝ่าฝืนตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) เป็นการคัดเลือกที่ไม่สุจริตและ
เที่ยงธรรม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ข้อ ๙ ก่อนวันคัดเลือกกำหนดตามข้อ ๑๐ (๑) ข. หากปรากฏว่าในตำบลนั้นมี
ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านว่างหรือมีหมู่บ้านที่ประกาศตั้งขึ้นใหม่ ให้ดำเนินการเลือกผู้ใหญ่บ้านนั้น
เสียก่อน เว้นแต่จะมีระยะเวลาไม่เพียงพอที่จะดำเนินการเลือกได้หรือมีเหตุที่ไม่สามารถเลือก
ผู้ใหญ่บ้านนั้นได้ให้ดำเนินการคัดเลือกกำหนดต่อไปโดยไม่ต้องรอผลการเลือกผู้ใหญ่บ้านใน
หมู่บ้านนั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การดำเนินการของอำเภอ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ข้อ ๑๐ การคัดเลือกกำหนดให้นายอำเภอดำเนินการดังนี้

สำนักงาน

(๑) ประกาศกำหนดให้มีการคัดเลือกกำหนดภายในสามวันนับแต่วันที่นายอำเภอ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ได้ทราบการว่าง ตามแบบ กน. ๑ อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังนี้

ก. กำหนดที่คัดเลือกกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข. กำหนดวัน และเวลาประชุมคัดเลือกกำหนด โดยให้กำหนดวันคัดเลือก

สำนักงาน

กำหนดภายหลังที่ได้ดำเนินการเลือกผู้ใหญ่บ้านที่ว่างอยู่ก่อนหรือว่างอยู่ในวันที่มีประกาศให้มีการ
คัดเลือกกำหนด แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่นายอำเภอได้ทราบเหตุ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงาน (๒) ปิดประกาศกำหนดให้มีการประชุมคัดเลือกกำหนด ตามแบบ กน. ๑ ณ ที่ว่า

สำนักงาน

การอำเภอหรือสถานที่ที่นายอำเภอกำหนดให้มีการคัดเลือกกำหนด และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านทุก
หมู่บ้านในตำบลที่มีการคัดเลือกกำหนดภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่นายอำเภอทราบเหตุ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๓) แจ้งให้ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในตำบลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าไม่
น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมคัดเลือก

สำนักงาน

(๔) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกกำหนดประกอบด้วย นายอำเภอเป็น
ประธานผู้ที่นายอำเภอเห็นสมควรเป็นกรรมการ และปลัดอำเภอเป็นกรรมการและเลขานุการ
ทำหน้าที่ช่วยเหลือนายอำเภอ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๕) จัดประชุมผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้น เพื่อปรึกษาหารือคัดเลือกผู้ใหญ่บ้านคน
หนึ่งขึ้นเป็นกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดไว้ในแบบ กน. ๑

สำนักงาน

สำนักงาน (๖) กรณีที่ผู้ใหญ่บ้านได้ถูกเสนอชื่อเพื่อรับการคัดเลือกจากที่ประชุมตาม (๕)
มากกว่าหนึ่งคนต้องจัดให้มีการลงคะแนนโดยวิธีลับ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงาน

(๗) จัดเตรียมหีบบัตร บัตรเลือก บัญชีรายชื่อผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้น แบบพิมพ์
และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ต้องใช้ในวันคัดเลือก

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๓

ที่คัดเลือกกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนัก _____ ยึกกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๑ ให้นายอำเภอกำหนดให้ที่ว่าการอำเภอเป็นสถานที่คัดเลือกกำนัน หากมีความจำเป็นไม่สามารถใช้สถานที่ดังกล่าวได้ จะกำหนดสถานที่อื่นที่มีความสะดวกเหมาะสมเป็นสถานที่คัดเลือกและไม่เป็นการได้เปรียบหรือเสียเปรียบแก่ผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่งคนใดเป็นที่คัดเลือกกำนันก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนัก _____ ยึกกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

วิธีการคัดเลือก

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๒ ในการประชุมคัดเลือกกำนัน ให้นายอำเภอเป็นประธานในที่ประชุม ปลัดอำเภอเป็นเลขานุการทำหน้าที่รับลงทะเบียนผู้ใหญ่บ้านและกรรมการที่เข้าร่วมประชุม และจัดทำบันทึกรายงานการประชุมคัดเลือกกำนันตามแบบ กน. ๒

ให้นายอำเภอชี้แจงรายละเอียด เพื่อทำความเข้าใจในเรื่องรู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย และการรู้จักสามัคคี ตลอดจนการดำรงรักษาความเป็นมิตร เป็นเพื่อนบ้าน และความเป็นญาติพี่น้องในพื้นที่ทั้งก่อนและหลังการคัดเลือกให้ผู้ใหญ่บ้านและราษฎรที่สนใจติดตามการคัดเลือกกำนันได้รับทราบ

ข้อ ๑๓ การประชุมคัดเลือกกำนันต้องเป็นไปโดยเปิดเผยและต้องมีผู้ใหญ่บ้านมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ใหญ่บ้านทั้งหมดที่มีอยู่ในตำบลนั้น

กรณีมีความจำเป็นนายอำเภออาจสั่งให้มีการประชุมลับ และวินิจฉัยว่าสมควรจะให้ผู้ใดอยู่ในที่ประชุมลับนั้นก็ได้

ผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้นคนหนึ่ง มีสิทธิเสนอชื่อผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้น หรือเสนอชื่อตนเองเป็นกำนันได้หนึ่งคน

ผู้ใหญ่บ้านที่ได้รับการเสนอชื่อต้องอยู่ในที่ประชุมและต้องยินยอมให้เสนอชื่อตนได้ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่ไม่อาจเข้าร่วมประชุมได้ให้ทำหนังสือยินยอมให้เสนอชื่อตนเป็นกำนันพร้อมทั้งแจ้งเหตุที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมต่อนายอำเภออย่างช้าในวันประชุมคัดเลือก

ข้อ ๑๔ กรณีมีการเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นกำนันเพียงคนเดียว ให้นายอำเภอคัดเลือกผู้นั้นเป็นกำนัน แล้วให้นายอำเภอประกาศผลการคัดเลือกกำนันตามแบบ กน. ๓ โดยปิดประกาศ ณ ที่ว่าการอำเภอ และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในตำบลนั้น

ข้อ ๑๕ กรณีมีการเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นกำนันมากกว่าหนึ่งคน ให้นายอำเภอจัดให้มีการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีลับและให้เสร็จสิ้นในวันประชุมคัดเลือก การลงคะแนนโดยวิธีลับให้ใช้บัตรเลือกผู้ใหญ่บ้านโดยอนุโลม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๖ กรณีมีการเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นกำนันมากกว่าหนึ่งคน ให้นายอำเภอ ตกลงกับผู้ได้รับการเสนอชื่อเพื่อกำหนดหมายเลขประจำตัว หากไม่สามารถตกลงกันได้ให้ดำเนินการจับสลากสองครั้ง ดังนี้

(๑) การจับสลากครั้งที่หนึ่ง ให้นายอำเภอเขียนชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อที่ต้องจับสลากบนสลากที่เหมือนกันแล้วใส่ในภาชนะให้สลากละกัน แล้วให้นายอำเภอเป็นผู้จับสลากจากในภาชนะดังกล่าวขึ้นมาทีละหนึ่งใบ ชื่อผู้ใดที่ถูกจับมาเป็นลำดับแรกให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้มีสิทธิจับสลากในครั้งที่สองก่อน ชื่อผู้ใดที่ถูกจับมาเป็นลำดับต่อไป ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้มีสิทธิจับสลากในครั้งที่สองเป็นลำดับถัดไปจนครบทุกคน

(๒) การจับสลากครั้งที่สอง ให้นายอำเภอเขียนหมายเลขหนึ่งจนถึงหมายเลขที่เท่ากับจำนวนผู้ได้รับการเสนอชื่อบนสลากที่เหมือนกันแล้วใส่ในภาชนะให้สลากละกัน แล้วให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามลำดับของผลการจับสลากในครั้งที่หนึ่งทำการจับสลากจากในภาชนะดังกล่าว ผู้ได้รับการเสนอชื่อผู้ใดจับสลากได้หมายเลขใดให้ถือเป็นหมายเลขประจำตัวผู้นั้น

ข้อ ๑๗ กรณีที่ไม่มีผู้ใดเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นกำนันให้ถือว่าผู้ใหญ่บ้านทุกคนที่มาประชุมได้รับการเสนอชื่อและให้นายอำเภอจัดให้ลงคะแนนโดยวิธีลับ โดยให้ถือว่าลำดับที่ของหมู่บ้านเป็นหมายเลขประจำตัวของผู้ใหญ่บ้าน

กรณีผู้ใหญ่บ้านคนใดไม่ประสงค์จะได้รับการคัดเลือกเป็นกำนัน ให้แจ้งการสละสิทธิต่อนายอำเภอและให้บันทึกเป็นหลักฐานไว้ในรายงานการประชุมตามแบบ กน. ๒ เมื่อถึงเวลาลงคะแนนแล้วผู้ใหญ่บ้านคนใดไม่อยู่ในที่ประชุมนั้น ให้ถือว่าผู้ใหญ่บ้านนั้นสละสิทธิลงคะแนน

ข้อ ๑๘ กรณีมีการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีลับให้คณะกรรมการคัดเลือกที่นายอำเภอแต่งตั้งตามข้อ ๑๐ (๔) ทำหน้าที่จัดให้ผู้ใหญ่บ้านลงชื่อในบัญชีรายชื่อผู้ใหญ่บ้าน มอบบัตรเลือกให้ผู้ใหญ่บ้านดูแลหาลงคะแนน ดูแลหีบบัตร และดำเนินการในเรื่องอื่นๆ เพื่อให้การออกเสียงลงคะแนนคัดเลือกเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

หมวด ๕

วิธีการลงคะแนน

ข้อ ๑๙ การลงคะแนนให้ทำเครื่องหมายกากบาท เช่น x ลงในช่องทำเครื่องหมายหมายเลขผู้ได้รับการเสนอชื่อหรือในช่องไม่ประสงค์ลงคะแนนในบัตรเลือก

ข้อ ๒๐ การใช้สิทธิลงคะแนน ให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนที่ประสงค์จะลงคะแนนแสดงตนต่อกรรมการคัดเลือก

เมื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนได้รับบัตรเลือกแล้วให้ไปยังคูหาลงคะแนนเพื่อทำเครื่องหมายกากบาท เช่น x ลงในบัตรเลือกและพับบัตรเลือกเพื่อไม่ให้ผู้อื่นทราบได้ว่าลงคะแนนให้ผู้ใด แล้วให้นำบัตรเลือกนั้นหย่อนลงในหีบบัตรด้วยตนเองต่อหน้ากรรมการคัดเลือก

ก่อนการลงคะแนนถ้าผู้มีสิทธิลงคะแนนพบว่าบัตรเลือกที่ได้รับมาบกพร่องหรือชำรุดให้ส่งบัตรเลือกนั้นคืนแก่กรรมการคัดเลือก แล้วให้กรรมการคัดเลือกจัดบัตรเลือกให้แก่ผู้นั้นใหม่และให้บันทึกเหตุการณ์ดังกล่าวไว้ในแบบ กน. ๔

ข้อ ๒๑ ผู้มีสิทธิลงคะแนนที่อยู่ในที่ประชุมลงคะแนนเสร็จสิ้นแล้ว ให้นายอำเภอสั่งปิดการลงคะแนน

หมวด ๖

การนับคะแนน

ข้อ ๒๒ การนับคะแนน ให้กระทำ ณ ที่คัดเลือกกำหนด เมื่อปิดการลงคะแนนแล้ว ให้ทำการเปิดหีบบัตร และให้นับคะแนนโดยเปิดเผยต่อเนืองจนแล้วเสร็จ ห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงเวลา เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัย

ข้อ ๒๓ ให้กรรมการคัดเลือกที่นายอำเภอแต่งตั้งดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรรมการคัดเลือกคนหนึ่ง หยิบบัตรเลือกที่ละฉบับและคลี่บัตรส่งให้กรรมการคัดเลือกคนที่สองเพื่อวินิจฉัยบัตรเลือกและอ่าน ดังนี้

ก. ถ้าเป็นบัตรดีที่ทำเครื่องหมายในช่องหมายเลขผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อคัดเลือกให้ชานว่า “ดี” และอ่านหมายเลขของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อที่ได้คะแนน พร้อมทั้งชูบัตรเลือกโดยเปิดเผยให้ผู้ที่อยู่ในบริเวณที่คัดเลือกได้เห็นด้วย

ข. ถ้าเป็นบัตรดีที่ทำเครื่องหมายในช่องไม่ประสงค์ลงคะแนนให้ชานว่า “ดี” แล้วอ่านว่า “ไม่ประสงค์ลงคะแนน” พร้อมทั้งชูบัตรเลือกโดยเปิดเผยให้ผู้ที่อยู่ในบริเวณที่คัดเลือกได้มองเห็น

ค. ถ้าเป็นบัตรเสียให้ชานว่า “เสีย” พร้อมทั้งชูบัตรเลือกโดยเปิดเผยให้ผู้ที่อยู่ในบริเวณ ที่คัดเลือกได้เห็นด้วย และให้กรรมการคัดเลือกสลักหลังบัตรว่า “เสีย” และกรรมการคัดเลือกอย่างน้อยสองคนลงลายมือชื่อกำกับไว้

(๒) เมื่อวินิจฉัยตาม (๑) แล้ว ให้ส่งบัตรเลือกแก่กรรมการคัดเลือกคนที่สาม

ข้อ ๒๔ กรรมการคัดเลือกคนที่สาม มีหน้าที่รับบัตรเลือกเพื่อเจาะบัตรที่วินิจฉัยและอ่านแล้ว ใส่ลงในภาชนะที่เตรียมไว้โดยแยกเป็นภาชนะสำหรับใส่บัตรดีหนึ่งใบ ใส่บัตรดีที่ไม่ประสงค์ลงคะแนนหนึ่งใบ และใส่บัตรเสียหนึ่งใบ

ข้อ ๒๕ กรรมการคัดเลือกคนที่สี่ มีหน้าที่ขีดคะแนนในแบบกรอกคะแนนตามแบบ กน. ๕ เมื่อกรรมการคัดเลือกคนที่สอง ได้วินิจฉัยบัตรเลือกและได้ขานว่า “ดี และอ่านหมายเลขของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อที่ได้คะแนน” หรือ “ดี และไม่ประสงค์ลงคะแนน” หรือ “เสีย” แล้ว

ข้อ ๒๖ กรรมการคัดเลือกคนที่ห้า มีหน้าที่ขีดคะแนนตามแบบกรอกคะแนน กน. ๕ ช่องละห้าคะแนน บนกระดานหรือวัสดุอื่นทำนองเดียวกัน เมื่อกรรมการคัดเลือกคนที่สอง ได้วินิจฉัยบัตรเลือก และได้ขานว่า “ดี และอ่านหมายเลขของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อที่ได้คะแนน” หรือ “ดี และอ่านไม่ประสงค์ลงคะแนน” หรือ “เสีย” ให้กรรมการคัดเลือกคนที่ห้าขานทวนคะแนน แล้วจึงขีดคะแนนบนกระดานหรือวัสดุอื่นทำนองเดียวกัน โดยให้ผู้ที่อยู่ในบริเวณที่คัดเลือกเห็น การขีดคะแนนได้อย่างชัดเจน

ข้อ ๒๗ การขีดคะแนน ให้ใช้วิธีขีดหนึ่งต่อหนึ่งคะแนน แต่เมื่อถึงขีดที่ทำให้ขีด ขวางทับเส้นสี่ขีดแรก เช่น ดังรูป IIII หรือ IIII หรือ IIII เป็นต้น เพื่อสะดวกแก่การนับคะแนน และให้ทำเช่นนี้เรื่อยไปทุกห้าขีด

ข้อ ๒๘ บัตรเลือกที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย

- (๑) บัตรปลอม
- (๒) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนน
- (๓) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนให้กับผู้ใด
- (๔) บัตรที่ได้ทำเครื่องหมายลงคะแนนแล้วทำเครื่องหมายในช่องไม่ประสงค์

ลงคะแนนด้วย

- (๕) บัตรที่ทำเครื่องหมายในช่องทำเครื่องหมายเกินกว่าหนึ่งเครื่องหมาย
- (๖) บัตรที่ทำเครื่องหมายอื่นนอกจากเครื่องหมายกากบาท
- (๗) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนนอก “ช่องทำเครื่องหมาย” หรือนอก “ช่องไม่ประสงค์ลงคะแนน”
- (๘) บัตรที่มีเครื่องหมายสังเกต หรือข้อความอื่นใดนอกจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ ๒๙ ในระหว่างการนับคะแนนถ้าผู้มีสิทธิลงคะแนนเห็นว่าการนับคะแนนไม่ถูกต้องให้ทำการทักท้วงโดยสุภาพ ไม่เป็นการกล่าวโต้ตอบกับกรรมการคัดเลือกหรือระหว่างผู้มีสิทธิลงคะแนนด้วยกันเองในลักษณะที่จะเป็นอุปสรรคแก่การนับคะแนน ถ้าผู้มีสิทธิลงคะแนนที่ทักท้วงได้ฝ่าฝืน ให้กรรมการคัดเลือกตักเตือนและหากยังขัดขืนอีกให้กรรมการคัดเลือกสั่งให้บุคคลดังกล่าวออกไปจากที่คัดเลือก ให้กรรมการคัดเลือกทำการตรวจสอบคำทักท้วง และวินิจฉัยชี้ขาดโดยทำบันทึก เหตุการณ์และคำวินิจฉัยไว้ในแบบ กน. ๕ พร้อมแนบบันทึกถ้อยคำของผู้ทักท้วงนั้นไว้ด้วย

ข้อ ๓๐ กรณีที่ผู้มีสิทธิลงคะแนนได้ทักท้วงการวินิจฉัยบัตรดี บัตรดีที่ไม่ประสงค์ลงคะแนน หรือบัตรเสีย ว่าเป็นไปโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบนี้ ให้มีสิทธิร้องคัดค้านต่อนายอำเภอและให้นายอำเภอวินิจฉัยชี้ขาดทันทีและบันทึกเหตุการณ์ไว้ในแบบ กน. ๕

ข้อ ๓๑ เมื่อเสร็จสิ้นการนับคะแนนให้กรรมการคัดเลือกตรวจสอบความถูกต้องของการนับคะแนน โดยให้นับจำนวนบัตรดี บัตรดีที่ไม่ประสงค์ลงคะแนน และบัตรเสียว่าตรงกับจำนวนผู้ใช้สิทธิลงคะแนนหรือไม่

(๑) หากถูกต้องให้คณะกรรมการคัดเลือกลงลายมือชื่อในแบบกรอกคะแนนตามแบบ กน. ๕ และให้นายอำเภอประกาศผลการนับคะแนนตามแบบ กน. ๖ ปิดไว้ ณ ที่คัดเลือกกำนัน ที่ว่าการอำเภอที่ทำการกำนันและผู้ใหญ่บ้าน แล้วรายงานประกาศผลการนับคะแนนตามแบบ กน. ๖ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(๒) ถ้าจำนวนผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนไม่ตรงกับจำนวนบัตรที่ใช้ลงคะแนน ให้กรรมการคัดเลือกนับคะแนนใหม่โดยพลัน ถ้าผลการนับคะแนนยังไม่ตรงกับจำนวนผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนอีกให้นายอำเภอจัดให้มีการลงคะแนนคัดเลือกใหม่ทันที

(๓) ถ้าผลการนับคะแนนที่ไม่ตรงกับจำนวนผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนตาม (๒) แล้วไม่ทำให้ผลการคัดเลือกนั้นเปลี่ยนแปลงไป ไม่ต้องจัดให้มีการลงคะแนนคัดเลือกใหม่

ข้อ ๓๒ ในการออกเสียงลงคะแนนเพื่อคัดเลือกกำนัน เมื่อการนับคะแนนเสร็จสิ้นแล้วมีผู้ได้รับการเสนอชื่อมากกว่าหนึ่งคนได้รับคะแนนสูงสุดเท่ากัน ให้คณะกรรมการคัดเลือกจัดให้ผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันนั้นทำการจับสลาก ณ ที่คัดเลือกกำนัน

กรณีที่นายอำเภอจัดให้มีการออกเสียงลงคะแนน ให้กรรมการคัดเลือกนำบัตรดี บัตรดีที่ไม่ประสงค์ลงคะแนน และบัตรเสีย แยกใส่ลงในถุงวัสดุใสพร้อมเขียนจำนวนบัตรที่บรรจุอยู่ในถุงวัสดุใสบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกชุดที่ใช้ลงลายมือชื่อรับบัตรเลือก แบบกรอกคะแนนตามแบบ กน. ๕ ที่ได้ใช้ในการกรอกคะแนนทั้งหมด แบบประกาศผลการนับคะแนนตามแบบ กน. ๖ จำนวน ๑ ชุด บันทึกเหตุการณ์การคัดเลือกกำนันตามแบบ กน. ๔ ใส่ลงในหีบบัตร แล้วนำแบบ กน. ๗ ปิดช่องหย่อนบัตรแล้วปิดเทปกาวระหว่างหีบบัตรและฝาหีบ พร้อมใส่กุญแจหรืออุปกรณ์อื่นแทนกุญแจและให้ประจำครั้งที่บรรจุกุญแจ เสร็จแล้วส่งมอบหีบบัตรให้แก่ นายอำเภอเก็บรักษาไว้

ข้อ ๓๓ การจับสลากให้ดำเนินการดังนี้

(๑) การจับสลากครั้งที่หนึ่ง ให้ประธานกรรมการคัดเลือกเขียนชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อที่ต้องจับสลากบนสลากที่เหมือนกันแล้วใส่ในภาชนะให้สลากคละกัน แล้วให้ประธานกรรมการคัดเลือกเป็นผู้จับสลากจากในภาชนะดังกล่าวขึ้นมาทีละหนึ่งใบ ชื่อผู้ใดที่ถูกจับมาเป็นลำดับแรกให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้มีสิทธิจับสลากในครั้งที่สองก่อน ชื่อผู้ใดที่ถูกจับมาเป็นลำดับต่อไปให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้มีสิทธิจับสลากในครั้งที่สองตามลำดับจนครบทุกคน

(๒) การจับสลากครั้งที่สอง ให้ประธานกรรมการคัดเลือกจัดทำสลากเท่ากับจำนวนผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันเป็นสลากซึ่งมีข้อความว่า “ได้รับคัดเลือกเป็นกำนัน” จำนวน

หนึ่งใบ นอกนั้นเป็นสลากซึ่งมีข้อความว่า “ไม่ได้รับคัดเลือกเป็นกำนัน” แล้วใส่ในภาชนะให้สลากละกัน แล้วให้ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันตามลำดับของผลการจับสลากในครั้งที่หนึ่ง ทำการจับสลากจากในภาชนะดังกล่าวผู้ใดจับได้สลากซึ่งมีข้อความว่า “ได้รับคัดเลือกเป็นกำนัน” ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ได้รับคัดเลือกเป็นกำนันและให้บันทึกผลการจับสลากไว้ในแบบ กน. ๔

ข้อ ๓๔ หากผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดเท่ากันไม่อยู่ ณ สถานที่จับสลาก หรืออยู่แต่ไม่ยินยอมจับสลาก ให้ประธานกรรมการคัดเลือกเป็นผู้จับสลากแทนผู้ที่ไม่อยู่หรือไม่ยินยอมจับสลากนั้น และให้บันทึกเหตุการณ์ในแบบ กน. ๔

ข้อ ๓๕ เมื่อได้มีการจับสลากเสร็จสิ้นแล้ว ให้นายอำเภอประกาศผลการนับคะแนนตามแบบ กน. ๖ ปิดไว้ ณ ที่คัดเลือกกำนัน ที่ทำการอำเภอ ที่ทำการกำนันและผู้ใหญ่บ้าน

ข้อ ๓๖ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับรายงานประกาศผลการนับคะแนนตามแบบ กน. ๖ หรือผลการประชุมคัดเลือกกำนันตามแบบ กน. ๓ แล้ว ให้ออกหนังสือสำคัญให้แก่ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นกำนันไว้เป็นหลักฐาน โดยให้ถือว่าผู้นั้นเป็นกำนันนับแต่วันที่ได้รับการคัดเลือกเป็นต้นไป

หมวด ๗

การคัดค้าน

ข้อ ๓๗ เมื่อนายอำเภอมีประกาศผลการนับคะแนนตามแบบ กน. ๖ แล้ว ผู้ใดเห็นว่าการคัดเลือกเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ประสงค์จะให้มีการคัดเลือกกำนันใหม่ให้ทำคำร้องคัดค้านเป็นหนังสือยื่นต่อนายอำเภอได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศดังกล่าว

เมื่อนายอำเภอได้รับคำร้องคัดค้านแล้ว ให้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ และดำเนินการสอบสวนแล้วรายงานผลพร้อมความเห็นและหลักฐานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยชี้ขาดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องคัดค้าน หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าการคัดเลือกกำนันครั้งนั้นเป็นไปตามที่ได้มีการร้องคัดค้านหรือได้มีการกระทำไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้กำนันคนนั้นพ้นจากตำแหน่งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการคัดเลือก แล้วให้นายอำเภอดำเนินการคัดเลือกกำนันใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ให้มีคำสั่งให้กำนันดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๓๘ เมื่อนายอำเภอได้รับคำร้องคัดค้านการคัดเลือกกำนันว่าเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ถ้านายอำเภอพิจารณาข้อมูลคำร้องคัดค้านแล้วเห็นว่าผู้ร้องคัดค้านสำคัญผิดในข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริง เพื่อประโยชน์แห่งการรู้จักสามัคคีด้วยความพอใจของคูกรณีให้นายอำเภอเรียกผู้ร้องคัดค้านและผู้ถูกคัดค้านเสนอข้อเท็จจริงหรือข้อมูลเพิ่มเติมและชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงที่ถูกต้องแล้ว หากผู้ร้องคัดค้านได้เข้าใจข้อ

สำนักงาน กฤษฎีกา หรือเข้าใจในข้อเท็จจริงที่ถูกต้องแล้วผู้ร้องคัดค้านได้ขอถอนคำร้องคัดค้าน หรือไม่
 ประสงค์ให้พิจารณาเรื่องคำร้องคัดค้านต่อไป ให้บันทึกถ้อยคำผู้ร้องคัดค้านไว้และสั่งยุติเรื่อง
 หากผู้ร้องคัดค้านยังไม่พอใจ ให้นายอำเภอทำการสอบสวนและจัดทำความเห็นประกอบข้อ
 กฤษฎีกา และข้อเท็จจริงคำร้องคัดค้านเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๓๙ กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งให้กำนันพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๓๗
 คำสั่งดังกล่าวไม่กระทบกระเทือนต่อกิจการที่กำนันนั้นได้กระทำลงไปในขณะที่ดำรงตำแหน่ง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๔๐ นายอำเภอจะทำลายบัตรเลือกตั้งและเอกสารที่เก็บอยู่ในหีบบัตรนั้นได้
 เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาคัดค้านการคัดเลือกตามข้อ ๓๗ แล้ว ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ในกรณีที่มีการ
 คัดค้านการคัดเลือก ให้นายอำเภอเก็บรักษาหีบบัตรจนกว่าเรื่องคัดค้านดังกล่าวจะถึงที่สุด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกาศ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๑

ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

